

Тернопільська обласна рада
Управління освіти і науки Тернопільської облдержадміністрації
Кременецька обласна гуманітарно-педагогічна академія ім. Тараса Шевченка

Кафедра теорії і методики трудового навчання та технологій

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ НАВЧАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА

рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

спеціальність 014 Середня освіта (Інформатика)

освітньо-професійна програма Середня освіта (Інформатика)

Фурман О.А. Навчально-педагогічна практика [робоча програма для студентів спеціальності 014 Середня освіта (Інформатика)] /– О.А. Фурман, Кременець, 2020. – 17 с.

Розробник: **Фурман Олена Андріївна**, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри теорії і методики трудового навчання та технологій Кременецької обласної гуманітарно-педагогічної академії ім. Тараса Шевченка

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри теорії і методики трудового навчання та технологій
Протокол № 1 від 31.08.2020 року

Завідувач кафедри
кафедри теорії і методики трудового
навчання та технологій

Н.В. Бабій

“30” _____ серпня _____ 2020 року

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів – 9	Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка	Нормативна
Змістових модулів – 3	Спеціальність 014 Середня освіта (Інформатика)	Рік підготовки:
		4-й
Семестр		
7-й		
Загальна кількість годин -270	Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)	Лекції
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 6 самостійної роботи студента –9,9		Практичні, семінарські
		102 год
		Лабораторні
		-
		Самостійна робота
		168 год
Вид контролю: залік		

Примітка.

Співвідношення кількості годин до аудиторних занять та самостійної роботи становить:

для денної форми навчання – 38%/62%

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Навчально- педагогічна практика є важливою частиною навчально-виховного процесу, в ході якого відбувається безпосереднє поєднання та реалізація теоретичних знань, що отримують студенти на заняттях, з практичною діяльністю

студентів в якості педагогів. Це дозволяє, з одного боку, закріпити й поглибити знання теорії, а з іншого – набути вміння й навички, необхідні для майбутньої самостійної роботи.

Практична підготовка студентів є обов'язковим компонентом професійної підготовки майбутніх фахівців. Навчально - педагогічна практика відіграє провідну роль у формуванні професійних умінь та навичок, професійної компетентності майбутніх учителів інформатики.

Положення розроблене на основі положень про практику.

Під час організації практики студентів збільшується співвідношення часу та обсягу спостереження і активної роботи студентів. Основний час практикантів регламентовано завданнями з аналізу педагогічного процесу в базових класах і основній ланці освіти, ознайомленням із класною документацією класного керівника, виконанням функцій класного керівника, самостійним проведенням уроків в 2-9 класах із фаху.

Навчально - педагогічна практика на 4 курсі спрямована на те, щоб забезпечити випускників комплексом навичок та умінь необхідних для здійснення всіх видів навчально-виховної роботи у школі.

Метою педагогічної практики є:

- оволодіння майбутніми фахівцями формами, засобами, технологіями навчально-виховної роботи в різних типах загальноосвітніх навчальних закладів;

- розвиток умінь застосовувати у практичній діяльності знань з основ теорії педагогіки, психології та методики навчання програмних дисциплін основної школи; усвідомлення професійної значущості цих знань, виховання потреби постійного удосконалення професійних знань, навичок, умінь та педагогічної майстерності;

- розвиток творчої ініціативи, реалізація особистісного творчого потенціалу кожного студента;

- подальший розвиток дослідницьких умінь у конкретній професійній діяльності.

Провідними завданнями навчально - педагогічна практика за профілем спрямування є:

- забезпечення умов для професійної практики студентів, залучення їх до активної діяльності в учнівських колективах;
- узагальнення практичних знань із психолого-педагогічних і фахових дисциплін, оволодіння засобами та методами застосування цих знань для самостійного розв'язання педагогічних завдань;
- формування вмінь проводити уроки з використанням сучасних педагогічних технологій навчання;
- розвиток умінь здійснювати виховну роботу;
- формування творчого, дослідницького підходу до організації педагогічної діяльності, набуття вмінь проводити наукові дослідження з використанням ефективних методів і методик педагогічних досліджень, а також умінь здійснювати самоконтроль, самоаналіз та об'єктивну самооцінку власної педагогічної діяльності та діяльності вчителів і колег-практикантів;
- оволодіння вміннями спілкування з вихованцями, їхніми батьками та педагогами;
- вироблення у майбутніх педагогів навичок самостійності у підготовці та проведенні різних форм і видів навчально-виховної роботи з вихованцями та особистої відповідальності за їх якість та ефективність; сприяння розвитку і закріпленню особистісних властивостей, які є передумовою формування педагогічної майстерності, індивідуального стилю професійної діяльності майбутніх фахівців.

ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Загальні компетентності:

ЗК1 Знання і розуміння предметної області та професійної діяльності.

ЗК2 Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями та застосовувати їх у практичних ситуаціях.

ЗК5 Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК6 Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК7 Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми, що виникають в процесі професійної діяльності; приймати обґрунтовані рішення.

ЗК8 Здатність працювати як автономно, так і в команді на засадах міжособистісної взаємодії.

ЗК10 Здатність самостійно здобувати і використовувати в практичній діяльності нові знання і вміння, розширювати і поглиблювати своє наукове світосприйняття.

За наслідками проходження педагогічної практики студенти повинні набути наступні вміння.

Фахові компетентності:

ФК1 Здатність усвідомлювати соціальне значення педагогічної професії та дотримуватися принципів професійної етики вчителя інформатики.

ФК 2 Здатність проектувати і провадити освітній процес із врахуванням сучасного розвитку суспільства та рівня підготовленості учня.

ФК6 Здатність застосовувати в професійній діяльності хмарні та мережеві інформаційні технології, сучасні мови програмування, електронні бібліотеки і пакети прикладних програм.

ФК10 Здатність до саморозвитку на основі рефлексії результатів власної професійно-педагогічної діяльності, включаючи спроможність обмірковувати власні та інші системи цінностей.

ФК11 Здатність керуватися у професійно-педагогічній діяльності міжнародними та вітчизняними нормативно-правовими документами.

ФК12 Здатність формувати в учнів на уроках інформатики бажання дотримуватися здорового способу життя та усвідомлення ролі навколишнього середовища для життя і здоров'я людини.

ФК13 Здатність трансформувати і впроваджувати передовий педагогічний досвід у власній професійній діяльності.

ФК14 Здатність педагога до критичного аналізу власної педагогічної діяльності, до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання і саморозвитку. Уміння ефективно комунікувати з іншими, формувати сприятливий соціально-психологічний клімат у спільноті педагогічного колективу і класу, формувати команду, мотивувати інших до досягнення поставлених цілей, психологічно аналізувати педагогічну діяльність.

Програмні результати навчання:

ПРН5. Демонструвати знання психолого-педагогічних і комунікаційних теорій, теорії виховання, основних напрямків та перспектив розвитку освіти та педагогічної науки в Україні.

ПРН6. Демонструвати знання та розуміння традиційної та сучасної методології предмету «Інформатика», методики та технологій її навчання.

ПРН7. Знати методику навчання інформатики в початковій та основній школі.

ПРН10. Вміти використовувати різноманітні ресурси для пошуку потрібної інформації, критично аналізувати й опрацьовувати інформацію з метою використання її у сфері професійної діяльності із дотриманням принципів академічної доброчесності.

ПРН14. Вміти планувати та організовувати процес навчання учнів інформатики, застосовувати сучасні методи навчання і форми організації навчально-пізнавальної діяльності учнів; обирати та застосовувати методичне і дидактичне забезпечення шкільного курсу інформатики.

ПРН15. Вміти здійснювати об'єктивну діагностику навчальних досягнень, контроль й оцінювання результатів навчальної діяльності учнів.

ПРН16. Вміти організовувати та забезпечувати діяльність учнів на уроці із дотриманням правил і рекомендацій щодо здоров'язбереження школярів; впроваджувати засоби та методи захисту інформації та безпеки в мережі Інтернет.

ПРН17. Презентувати, обговорювати та захищати власні погляди в усній і письмовій формах та за допомогою інформаційно-комунікаційних технологій.

ПРН18. Усвідомлювати соціальну значущість майбутньої професії, необхідність подальшого навчання, вивчення, аналізу, узагальнення та поширення передового педагогічного досвіду, систематично підвищувати свою професійну кваліфікацію.

ПРН19. Оволодіння навичками працювати самостійно (курсова робота), або в групі (лабораторні роботи, включаючи навички лідерства при їх виконанні), уміння отримати результат в рамках обмеженого часу з наголосом на професійну сумлінність та унеможливлення плагіату.

На педагогічну практику виділяється 102 години (методичні консультації щодо виконання завдань практики)

Програма навчальної дисципліни

Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів:

Модуль 1. Організаційна робота.

Ознайомлення та робота зі шкільною документацією.

Настановча конференція, в ході якої студенти знайомляться з метою та змістом педпрактики, індивідуальними завданнями та формами звітності.

Ознайомитися із роботою шкільних кабінетів з фахових предметів.

Ознайомитися з роботою шкільного кабінету інформатики.

Вивчити зміст календарного та тематичного планів вчителя фахового предмету та вчителя інформатики, плану виховної роботи класного керівника, за яким закріплений студент-практикант.

Описати досвід роботи вчителя фахових предметів, за яким закріплений студент, (класного керівника, вчителя інформатики).

Ознайомлення студентів з системою роботи навчально-виховного закладу (школи та класу, за яким вони закріплені):

- ознайомлення із специфікою діяльності даного навчально-виховного закладу;

- ознайомлення із системою виховної роботи класного керівника; вивчення плану його роботи;

- ознайомлення з системою роботи вчителів-предметників, вчителів-новаторів, відвідування їх уроків;

- знайомство з шкільними кабінетами та їх обладнанням.

Ознайомлення із змістом, формами, методами роботи шкільних громадських організацій та самоврядуванням.

Вивчення планів і мети роботи організацій.

Модуль 2. Практичний модуль

Здійснення навчальної та виховної діяльності

Відвідування та спостереження уроків.

Відвідування та спостереження заходів, які проводять шкільні громадські організації.

Здійснити повні аналізи відвіданих окремих уроків інформатики.

Розробка конспектів уроків та їх проведення за фахом.

Розробка та проведення позакласного заходу в основній школі

Розробити і провести один позакласний захід із фахової дисципліни;

Розробити і провести дві виховних години (години спілкування) та один виховний захід;

Вести виховну роботу в закріпленому класі:

- виконання функцій та обов'язків помічника класного керівника, здійснення позакласної виховної роботи:

- складання індивідуального плану виховної роботи класу у відповідності з планом роботи класного керівника;

- організація постійного спілкування з учнями, проведення індивідуальної роботи з учнями;

- складання психолого-педагогічної характеристики на учня класу;

Розробка плану батьківських зборів.

Організація та здійснення морального-духовного напрямку виховання.

Відвідування шкільних меморіальних куточків та музею.

Відвідування міських музеїв та картинної галереї.

Модуль 3. Захист практики на підсумковій конференції.

1. Навчально-методична робота:

- вивчення навчального процесу на основі відвідування уроків різних вчителів з метою вивчення вимог до учнів, різноманітних методів організації пізнавальної діяльності і виховання учнів на уроках, виявлення міжпредметних зв'язків і можливостей їх використання на уроках з свого предмета;

- відвідування всіх уроків і позаурочних заходів з інформатики.

2. Оформлення звіту та необхідної документації.

3. Участь у підсумковому обговоренні результатів практики.

№ з/п	ЗМІСТ ДІЯЛЬНОСТІ ПРАКТИКАНТІВ	К-сть год
1.	Участь у настановчій конференції, знайомство із метою, завданнями, змістом практики, правами й обов'язками студента-практиканта, особливостями організації діяльності практикантів та вимогами до звітної документації.	4
2.	Написання короткого есе – На практиці я хочу ...	2
3.	Ознайомлення студентів з системою роботи навчально-виховного закладу	2
4.	Ознайомитися з роботою шкільного кабінету інформатики.	2
5.	Вивчити зміст календарного та тематичного планів вчителя фахового предмету та вчителя інформатики, плану виховної роботи класного керівника.	2
6.	Ознайомлення з правилами внутрішнього розпорядку школи, розкладом уроків, режимом дня учнів. (Школа моєї мрії - карта знань)	2
7.	Вивчення питань організації навчально-виховного процесу в школі, основних напрямів її роботи (Блок-схема організації навчально-виховного процесу) .	2

8.	Бесіди про права , обов'язки директора та зауча школи .	2
9.	Ознайомлення із змістом, формами, методами роботи шкільних громадських організацій та самоврядуванням.	2
10.	Ознайомлення зі змістом, призначенням та правилами заповнення шкільної педагогічної документації (календарно-тематичного плану, плану виховної роботи класного керівника, журналу класу, щоденників учнів тощо).	2
11.	Ознайомлення з обладнанням та навчально-методичним забезпеченням класу, кабінету. Ознайомлення з особливостями викладання інформатики. Ознайомлення з наявними в кабінеті наочними посібниками, обладнанням, ТЗН, програмним забезпеченням.	2
12.	Спостереження уроків та позакласних очних та он-лайн занять з активною участю в їх обговоренні.	8
13.	Складання конспектів уроків, проведення уроків інформатики з наступним обговоренням і самоаналізом. Відвідування уроків, проведених студентами-практикантами, аналіз відвіданих уроків.	40
14.	Відвідування позакласних занять практикантів з активною участю в їх обговоренні.	20
15.	Закріплення інтересу до педагогічної професії.	2
16.	Написання короткого есе – Один день вчителя	2
17.	Створення інтелект карти – Враження від практики	4
18.	Участь у підсумковому обговоренні результатів практики	2
		102

10. Методи навчання

На всіх етапах проходження виробничої практики (педагогічної) здобувачів вищої освіти отримують індивідуальні консультації в методистів та вчителя.

Протягом проходження здобувачами педагогічної практики здійснюється аналіз та оцінка їх систематичної роботи, залікових навчальних занять такими методами: пояснювально-ілюстративний метод, репродуктивний метод, словесні методи, демонстрація, метод проєктів, есе, проблемне навчання, інтерактивний метод, самостійна робота.

11. Методи контролю

Підсумковий контроль здійснюється наприкінці проходження практики шляхом оцінювання цілісної систематичної педагогічної діяльності студентів протягом конкретного періоду. При висвітленні диференційованої оцінки студенту враховується рівень теоретичної підготовки майбутнього викладача, якість виконання завдань практики, рівень оволодіння педагогічними вміннями й навичками, ставлення до студентів, акуратність, дисциплінованість, якість оформлення документації та час її подання.

Перевірка та оцінювання знань, умінь і практичних навичок студентів здійснюються за 100-бальною. Загальна оцінка складається з оцінок за результатами сумування оцінок поточного і підсумкового модульного контролю.

Шкала підсумкового залікового модульного контролю

Вид діяльності студента під час практики	Макс. к-ть балів
Перегляд та аналіз відеоуроків (2) <i>Критерії виставлення балів:</i> 9-10 доповідь і відповіді на запитання вірні й повні 7-8 доповідь недостатньо повна, а відповіді недостатньо вірні або викладені з незначними помилками 5-6 доповідь неповна, а відповіді в основному вірні, але викладені зі значними помилками 3-4 доповідь не підготовлена або не розкриває суті проведеної роботи 0 – 2 балів – не виконав програми практики.	0-10
Участь в аналізі та обговоренні проведених уроків(2*10) <i>Критерії виставлення балів:</i>	0– 20

9-10 аналіз повний, відповіді на запитання чіткі й повні 7-8 аналіз недостатньо повний, а відповіді неструктуровані, з незначними помилками 5-6 аналіз неповний, а відповіді в основному вірні, але викладені з помилками 3-4 аналіз не підготовлений або не розкриває суті проведеної роботи 0 – 2 балів – не виконав програми практики.	
Самостійне проведення навчальних занять (за кожне проведене самостійно заняття нараховується 10 балів) <i>Критерії виставлення балів:</i> 9-10 заняття проведені на високому рівні, знає і вміє застосувати у навчально-виховному процесі сучасні педагогічні технології 7-8 навчально-виховна робота проведена студентом на достатньому рівні допустив деякі методичні помилки у навчально-виховному процесі, але зміг самостійно їх виправити або пояснити їх причину під час аналізу заняття 5-6 допустив незначні методичні помилки у навчально-виховному процесі, проте не завжди зміг самостійно їх виправити або пояснити в процесі аналізу заняття їх причину; 3-4 допускав помилки, пов'язані зі знанням навчального предмета, методикою проведення занять у школі; виконував дії у навчально процесі без достатнього теоретичного усвідомлення 0 – 2 балів – відсутня систематичність у роботі	0-20
Підготовка та проведення виховних заходів <i>Критерії виставлення балів:</i> 16-20 заняття проведено на високому рівні, знає і вміє застосувати сучасні педагогічні технології запровадження принципів, форм і методів організації навчально-виховного процесу 11-15 навчально-виховна робота проведена студентом на достатньому рівні допустив деякі методичні помилки, зміг самостійно їх виправити або пояснити в процесі аналізу заняття	0-20

їх причину; 6-10 допусків помилки, пов'язані зі методикою проведення та виконував дії у занятті без достатнього теоретичного усвідомлення 0 – 5 балів – відсутня систематичність у роботі	
Презентація результатів проходження практики та звіт про практику (коротке есе та інтелект карта) <i>Критерії виставлення балів:</i> 26- 30 балів – чіткість, логічність, структурованість, акуратність, повнота представлених матеріалів, висока культура їх письмового оформлення та методичного обґрунтування. 21 - 25 балів – часткова чіткість, логічність, структурованість, акуратність, незначні неточності в аналізі матеріалів та труднощі в їх методичному обґрунтуванні, методичного обґрунтування та недостатній рівень письмового оформлення. 15 - 20 балів – не достатність розкриття основних методичних аспектів представлених матеріалів, незначне порушення логічних зв'язків низький рівень письмового оформлення та методичного обґрунтування. 11 - 15 балів – формальний характер представлених матеріалів, які відображають несформованість вміння методичного обґрунтування відповідних елементів бази знань, недбале ставлення до оформлення складових звіту, низький рівень володіння практичними знаннями та уміннями. 6 - 10 балів – здобувач присутній на захисті, але матеріали з практики не представлені. 0 - 5 балів – здобувач відсутній на захисті на захисті.	0-30
	100

Загальна шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Політика практики

Політика практики регулюється:

1. Положення про організацію освітнього процесу в Кременецькій обласній гуманітарно-педагогічній академії ім. Тараса Шевченка <http://www.kogpi.edu.te.ua/images/stories/Henrikh/pro-org-osvit-processu.pdf>

2. Положення про проведення практики здобувачів вищої освіти Кременецької обласної гуманітарно-педагогічної академії ім. Тараса Шевченка <http://www.kogpi.edu.te.ua/images/stories/Henrikh/polozhennya-pro-praktyku.pdf>

3. Методичні рекомендації з питань організації позакласної виховної роботи в школі <http://www.kogpi.edu.te.ua/images/stories/me/stydney/praktuka/metoduchni%20rekomendatsii.pdf>

4. Положення про порядок оцінювання знань студентів при кредитно-трансферній накопичувальній системі організації освітнього процесу в Кременецькій обласній гуманітарно-

педагогічній академії ім. Тараса Шевченка http://www.kogpi.edu.te.ua/images/stories/Henrikh/polozhennya_pro_poryadok_ocin.pdf

5. Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність Кременецької обласної гуманітарно-педагогічної академії ім. Тараса Шевченка <http://www.kogpi.edu.te.ua/images/stories/me/dokumentu/polozhenya/2019-2020/pol%20akadem%20mob.pdf>

6. Положення про академічну добросесність та етику академічних взаємовідносин у Кременецькій обласній гуманітарно-педагогічній академії ім. Тараса Шевченка <http://www.kogpi.edu.te.ua/images/stories/Henrikh/polozhennya-pro-dobrochesnist.pdf>

7. Положення про проведення практики здобувачів вищої освіти Кременецької обласної гуманітарно-педагогічної академії ім. Тараса Шевченка <http://www.kogpi.edu.te.ua/images/stories/Henrikh/polozhennya-pro-praktyku.pdf>

8. http://www.kogpi.edu.te.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=1194&Itemid=3

62

Інтернет ресурси

1. <http://www.mon.gov.ua> – офіційний сайт Міністерства освіти та науки
 2. <http://ostriv.in.ua> – освітній портал «Острів знань»
 3. <http://www.znz.edu-ua.net> – сайт загальної середньої освіти в Україні
- <http://inl.org.ua> – сайт інституту навчальної книги